

Böhm Károly ifjúkori önéletrajza. Kéziratból kiadta és bevezetéssel ellátta: *Joó Tibor.* (Egyetemi Bethlen Gábor Kör kiadványai; szerkeszti: *Buday György.* 8. sz. Szeged, 1931. 29 l.)

Böhm Károlynak ebben a füzetben közölt önéletrajza akkor készült, amikor a nagy magyar filozófus 1867-ben, 21 éves korában, öt barátjával barátsági szerződést kötött. A szerződő felek mindegyike egy-egy emlékkönyvet kapott, amely a szintén Böhm Károly által fogalmazott szerződésen kívül mindegyik ifjúnak önéletrajzát is tartalmazta. Egy ilyen kéziratot emlékkönyv alapján készült ez a kiadás.

Az életrajz elé írt bevezetés ennek az igen fontos dokumentumnak értékét abban látja, hogy nemcsak hőse életsorsára és személyiségére vet világot, hanem egyben sok jellemző vonást is szolgáltat az illető kör típusainak képéhez s mélyre világít az ember mivoltának lényegébe. „Ez az önéletrajz mindenekelőtt Böhm Károly életsorsa és személyisége kifejlődése szempontjából legfontosabb életszakát adja elő. Huszonegy éves korában írja le kiforrása történetét, amikor már kialakult benne személyes problémája s ez az életrajzi részlet éppen e probléma kialakulásának históriája, vagyis annak az elbeszélése, miként lett hőse filozófus. . . Emellett ez az életrajz plasztikus elevenességgel képviseli a mult század hatvanas éveinek szellemét. . . amikor az idealizmus és a romanticizmus uralmát kezdi felváltani a pozitívizmus és naturalizmus. . . És végül, ami az általános emberit illeti, ez az önéletrajz ritka világosságot vet a filozofálásnak mint az emberi szellem funkciójának a forrására, amikor vallomást tesz arról, miként merül fel a fiatal fű lelkéből élményeinek hatására a lét talánya, a filozófiai probléma.“ (3—4.)

Kétségtelenül fontos és szinte megbecsülhetetlen adatokkal járul hozzá ez az önéletrajz mindenekelőtt a legnagyobb magyar filozófus megismeréséhez. A magyar bölcsélet eljövendő történetírójával együtt a magyar művelődési élet kutatója is nagy haszonnal fogja forgatni ezt a kis füzetet. Hálára kötelezték azonban a füzet kiadói a nevelés kérdései iránt érdeklődőket is. Ez az önéletírás ugyanis belevilágít egyfelől a serdülés válságain még alig győzedelmes, nagyráhatott fiatalember lelki világába, másrészt pedig értékes adalékul szolgál az ifjúkori barátkozások lélektanának megismeréséhez. Úgyhogy ebből a szempontból is igazat kell adnunk Joó Tibornak, aki a többi életrajz vizsgálatát és közzétételét is kívánatosnak tartja. ta.

Természettudományi ismeretek. I. kötet. A m. kir. vallás- és közoktatásügyi minisztérium megbízásából írták: *Dr. Ballenegger Róbert, Dr. Hoffmann Ernő, Dr. Kéz Andor, Dr. Loczka Alajos, Dr. Péch Aladár, Dr. Róna Zsigmond, Dr. Tass Antal.* (A Magyar Népművelés Könyvei.) Kiadja Békés vármegye közönsége. Bp., 1930. Kir. Magy. Egyetemi Nyomda. (N. 8-r., XII + 240 l.)

A cél, melynek érdekében e könyvet kiadták s maga ez a kitűnő munka megérdemli azt, hogy olyan magas személyiség, mint a kultuszminiszter, írt hozzá ajánlást. A könyv kiadását Békés vármegye közönségének áldozat-